

İstanbul, 17 Nisan 2019

Sayın Rektör,

Bürokrasinin Değerli Temsilcileri,

Yurt dışından ve Yurt içinden bu toplantımıza katılan sayın yetkililer,

Değerli Konuklar,

Basının Değerli Temsilcileri,

Maliye Hesap Uzmanları Vakfı olarak bugün Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mali Hukuk Ana Bilim Dalı ile birlikte düzenlediğimiz çok önemli bir uluslararası toplantı için bir araya gelmiş bulunuyoruz.

Çok önemli bir toplantı diyorum. Çünkü; Türkiye'nin uzun zamandan beri sorun alanını oluşturan vergi konusunun önemli bir unsuru üzerinde duracağız. **“Vergi Teşviklerinin Etkinliği”** üst başlığı altında dünyada ve Türkiye’de vergi teşviklerinin etkinliği ve Türk iş dünyasının bakışı yönüyle bu uluslararası sempozyumda enine boyuna değerlendirmeler yapacağız.

3 ayrı oturum şeklinde gerçekleştireceğimiz toplantımıza Dünya Bankası ve OECD gibi uluslararası kuruluş temsilcilerinin yanı sıra Dubai ve Hollanda’dan

akademisyen ve uzman isimler katılıyor. Aynı şekilde Türk bürokrasisinde de teşvikler ile ilgili en üst düzey yetkililer ve akademisyenler yer alıyor. Son oturumda da Türk iş dünyasının en üst düzey temsilcileri görüşlerini açıklıyor.

Konunun önemi herkes tarafından kabul ediliyor. Daha geçtiğimiz Çarşamba günü Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Berat Albayrak, açıkladığı yeni ekonomi programında bu başlığa ayrı bir yer ayırdı. Vergi reform çalışmalarını vergi dönüşümü olarak tanımlarken “*Yeni Vergi Mimarisi*” başlığı altında istisna ve muafiyetlerin daraltılacağına altını çizdi.

Değerli Konuklar,

Bu salonda bulunan herkes çok iyi bilir ki verginin, kamu harcamalarını karşılamaya yönelik klasik ya da fiskal amacı dışında iki temel amacı daha vardır. Bunlar ekonomik ve sosyal amaçlardır. Sosyal amaçlar çerçevesinde “*sosyal devlet*” anlayışına uygun olarak sosyal barış adına çeşitli vergi istisna ve muafiyetleri uygulanır. Sabit ve dar gelirli, ücretli, özürlü kimselere farklı şekillerde muafiyetler ya da bölgeler arası gelişmişlik farklılıklarını gidermek üzere firmalara istisnalar getirilir. Öte yandan günümüz devletin ekonomideki önemli düzenleyici ve yönlendirici rolü açısından da ihracatın artırılması, üretim ve yatırımın

geliştirilmesi, ekonomik büyümenin sağlanması gibi amaçlarla ekonomik nitelikli istisna ve muafiyetler uygulanır.

Vergide istisna ve muafiyetler gelişmiş veya gelişmemiş tüm ülkelerin vergi sistemlerinde yer alan bir uygulamadır. Bir bakıma zorunluluktur. Her ülkenin kendi koşullarına göre istisna ve muafiyetler uyguladığı açıktır. Bu istisna ve muafiyetler; süreli veya süresiz, tam veya kısmi, şartlı veya şartsız uygulanır.

Ancak; istisna ve muafiyetlerin çok geniş olması halinde vergi teşviki olma niteliği kayıp olur. Zira herkese sağlanan kolaylıklar sözkonusu olunca beklenen amaçların gerçekleşmesi imkansız hale gelir. Öte yandan istisna ve muafiyetlerin genişliği, vergi hasılatında erozyona yol açar; yani vergi gelirleri düşer ve dolayısıyla verginin verimliliği olumsuz etkilenir.

Nitekim söz konusu istisna, muafiyet, indirim, vergi iadesi, vergi kredisi gibi adlarla sağlanan ve hemen hemen tüm ülkelerde sağlanan kolaylıklar vergi teorisinde “*vergi harcamaları*” (*tax expenditures*) olarak inceleme konusu yapılmaktadır. Vergi harcamalarının gayrisafi yurt içi hasılaya, kamu harcamalarına, vergi gelirlerine oranları takip edilmekte ve incelenmektedir.

Türkiye'nin de son 2-3 yıldan beri gündeme getirdiği vergi istisna ve muafiyetlerdeki yoğunluk ve kapsam genişliği çok dikkat çekmektedir. Sayın Hazine ve Maliye Bakanının çeşitli konuşmalarında açık ya da üstü kapalı olarak bu konuya değinmesi, söz konusu vergi istisna ve muafiyetleri yoluyla çok ciddi bir vergi erozyonunun olduğunu ortaya koymaktadır.

İşte bu uluslararası sempozyumda, vergi teşviklerinin Türkiye'de ve diğer ülkelerde kapsamı ve etkinliği irdelenecek. Bu alanda konularının uzmanı ve yetkilileri değerli görüşlerini bizlerle paylaşacaklar.

Bu uluslararası sempozyumun ağırlıklı bir başka yanını da akademik kriterlere göre yapıyor olmasıdır. Maliye alanında çok değerli mezunları olan Marmara Üniversitemizle bu programı gerçekleştirmek bize onur veriyor. Bu vesileyle sempozyumumuzun yapılmasında çok değerli katkıları olan Hukuk Fakültesi Mali Hukuk ABD Başkanı Prof. Dr. Funda Başaran Yavaşlar hocamızı ve ekibini ayrıca kutlamak gerekiyor.

Ses ve görüntü kaydı aldığımız bu toplantının çıktılarını yayınlamak ve ilgililerin yanında Hazine ve Maliye Bakanlığı ile paylaşmak istiyoruz. Ayrıca akademik çevrelerin bu alandaki çalışmalarına kaynak veya referans olmasını arzu ediyoruz.

Bu vesileyle Sayın Rektörümüzün şahsında Marmara Üniversitesi'ne, uluslararası sempozyuma yurt dışından katılan değerli akademisyen ve uzmanlarımıza, Türk bürokrasisinin bu alandaki en üst düzey yetkili ve temsilcilerine, iş dünyamızın üst düzey yöneticilerine teşekkür ediyoruz. Aynı şekilde yazılı ve görsel basınımızın da bu önemli konuya kendi mecralarında yeteri kadar yer vermelerini diliyoruz.

Saygı ve sevgilerimizle.